

التاريخ : 07.07.2026

جلسة المجلس المحلي العادية رقم 06 \ 2026

عقد المجلس المحلي لقرية اكسال جلسته العادية رقم 06 \ 2026 وذلك في تمام الساعة السابعة مساءً من يوم الاربعاء الموافق 08.07.2026 في مكاتب المجلس المحلي .

وحضر الجلسة السادة الأعضاء :

1. عبد السلام دراوشه - رئيسا
2. حاتم عبد الهادي
3. طارق دراوشه
4. خالد شلابنه
5. عيسى حبشي
6. أسامه شلبي
7. وائل خليليه
8. نواف دراوشه

وتغيب :

1. باسم دراوشه
2. عزات جواهره
3. محمود شهوان
4. يوسف دراوشه
5. عهد عرابي
6. احمد سعدي

كما وحضر الجلسة :

1. نواف شلبي - المستشار القضائي للمجلس
2. جمال دراوشه - محاسب المجلس
3. يوسف دراوشه - مراقب المجلس

نقاط البحث :

1. المصادقة على محضر الجلسة السابقة رقم 05 \ 2026 .
2. المصادقة على أخذ قرض بمبلغ 2.3 مليون شافل, لتمويل تطوير تنظيمي للمجلس المحلي (פיתוח ארגוני) ودفع حقوق موظفين .
3. المصادقة على أخذ قرض بمبلغ 5.7 مليون شافل , لتنفيذ أعمال تطوير في أحياء جديدة وترميم شوارع داخلية .
4. بحث تقرير مراقب المجلس المحلي رقم 25 لسنة 2024 وقرار توصيات المراقب , ورد رئيس المجلس المحلي على التقرير

افتتح الرئيس الجلسة مرحبا بالأعضاء وتطرق الى جدول الاعمال :

1. المصادقة على محضر الجلسة السابقة رقم 05 \ 2026 .

اقتراح :

اقتراح الرئيس المصادقة على محضر الجلسة السابقة رقم 05 \ 2026 .

قرار :

تقرر بالأجماع المصادقة على محضر الجلسة السابقة رقم 05 \ 2026 .

2. المصادقة على أخذ قرض بمبلغ 2.3 مليون شافل , لتمويل تطوير تنظيمي للمجلس المحلي (פיתוח ארגוני) ودفع حقوق موظفين .

اقتراح :

المصادقة على أخذ قرض من بنك مركنتيل بمبلغ 2.3 مليون شافل لتمويل تطوير تنظيمي للمجلس المحلي (פיתוח ארגוני) ودفع مستحقات لموظفي من المجلس المحلي .

قرار :

تقرر بالأجماع المصادقة على أخذ قرض بمبلغ 2.3 مليون شافل من بنك مركنتيل , لتمويل تطوير تنظيمي للمجلس المحلي (פיתוח ארגוני) ودفع حقوق مستحقات لموظفي المجلس المحلي وبمصادقة وزارة الداخلية وإقرار م.غ.ع لذلك .

3. المصادقة على أخذ قرض بمبلغ 5.7 مليون شافل من بنك مركنتيل , لتنفيذ أعمال تطوير في أحياء جديدة وترميم شوارع داخلية .

اقتراح :

اقتراح المصادقة على أخذ قرض بمبلغ 5.7 مليون شافل من بنك مركنتيل , لتنفيذ أعمال تطوير في أحياء جديدة وترميم شوارع داخلية .

وأضاف الرئيس :

بدء المجلس المحلي بتطبيق القانون المساعد للتطوير - رصف شوارع وارصفة , وهذه المدخولات ستمول تسديد قروض التمويل .

قرار :

تقرر بالأجماع المصادقة على أخذ القرض المذكور بمبلغ 5.7 مليون شافل من بنك مركنتيل وبمصادقة وزارة الداخلية على ذلك وإقرار م.غ.ع لذلك .

4. بحث تقرير مراقب المجلس المحلي رقم 25 لسنة 2024 وقرار توصيات المراقب , ورد رئيس المجلس المحلي على التقرير .

طلب الرئيس من مراقب المجلس المحلي بعرض تقريره السنوي رقم 25 لسنة 2024 .

مراقب المجلس المحلي :

التقرير يتطرق الى 3 مواضيع أساسية كالآتي :

1. دفع رسوم الطلاب يدرسون في مؤسسات غير تابعة للمجلس المحلي .
2. فعاليات وحدة البيئة " جبال الناصره " - פעילות " יחידת סביבתית הרי נצרת "
3. اكمال الرقابة ومتابعة تصحيح الأخطاء في إدارة نادي المسنين .

1. אגרת תלמידי חוץ

היקף ומטרת הביקורת

תוכנית הביקורת לשנת 2024 כללה בדיקת נושא אגרת תלמידי חוץ לשנים 2022 עד 2024 והשלמת מידע משנים קודמות, במטרת לבדוק אופן ניהול תהליך תשלום אגרת תלמידי חוץ בחינוך המיוחד, האופן שבו המועצה מפקחת על תשלום הכספים שמועברים אליה ממשרד החינוך. רישום בספרי המועצה והבקורות השלובות בתהליך, תהליך הבקרה והבידוק הפנימי וממשקי העבודה בין הגורמים הפנימיים במועצה, אופן שמירת מסמכים והתחשבות עם הרשויות הקולטות.

סיכום

המועצה מחויבת לשלם לבעלויות של מסגרות חינוך מיוחד אגרת תלמידי חוץ עבור כל תלמיד שהיא שולחת ללמוד במוסד לחינוך מיוחד בתחומם של רשויות קולטות. התשלום הוא עבור החלק היחסי של הוצאות החינוך הבסיסיות בגין רכיבים תפעוליים של מוסדות חינוך שאינם מכוסים על ידי תקציב משרד החינוך או על ידי משרדי ממשלה אחרים. מדי שנה משרד החינוך מפרסם הודעה שבה מפרט את תעריפי האגרה שנקבעים על ידי המשרד, האגרה נקבעת לפי סוג לקות שלפיה מוגדרת קטגוריית תשלום, לכל קטגוריה נקבע סכום תשלום עבור רמת תפעול בסיסית.

לעלויות התפעול ניתן להוסיף רכיבי תשלום נוספים :

- **רמה בסיסית** - נקבעו שבע קטגוריות.
- **חוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה** - תוספת תשלום בגין שרתים, מזכירים וסייעת.
- **סייעת כיתתית** - השלמה 30% עלות שכר סייעת כיתתית.
- **סייעת תגבור מוסדית** - השלמה 30% שכר סייעת תגבור מוסדית.
- **פסיכולוג** - עבור השלמת 32% מעלות שכר פסיכולוג.
- **שמירה** - עבור השלמת 36% עלות שכר השומר.
- **תוספות מיוחדות עבור תפעול מגמות לימוד :**

- עיצוב אופנה ותפירה.
- ספרות.
- נגרות.
- בישול.
- מכונאות רכב.
- מערכות צילום.
- אומנות שימושית מעשית.

• **תוספות מיוחדות עבור תפעול מתקנים מיוחדים :**

- חממה טיפולית.
- מרחב זואולוגי.
- בריכת שחייה טיפולית.
- הוצאות שכר הידרותרפיסט.

- משרת מתורגמן לשפת הסימנים לקויי שמיעה.
- תוכנית לימודים נוספת (תל"ן) - תשלום על פי עלות ההפעלה.

בדיקה כללית

1. המועצה שלמה בשנת 2024 סך 686 אלף ₪ עבור אגרת תלמידי חוץ.
2. תלמידים הזכאים לחינוך המיוחד, מקבלים שירותי חינוך מחוץ ליישוב ב- 12 מסגרות חינוך מיוחד.
3. 47 ילדים מקבלים גמלת ילד נכה מהמוסד לביטוח לאומי.

נתונים של ועדת זכאות ואפיון לשנת 2024

1. לפי נתוני הוועדה: 87 תלמידים זכאים לחינוך מיוחד מהם 40 תלמידים (46%) מקבלים חינוך במוסד חינוך מיוחד, והשאר 47 תלמידים (54%) כיתה רגילה במוסד חינוך רגיל.
2. התפלגות תלמידים לפי לקויות:

סוג חריגה	מס' תלמידים	שיעור
לקות למידה	28	32%
שכלית	16	18%
שפה	14	16%
אוטיזם	13	15%
פיזיולוגית	10	12%
תסמונת נדירה	4	5%
נפשית/ רגשית	2	2%
סה"כ	87	100%

תמונת מצב העולה מהביקורת

1. במחלקת החינוך לא קיימים תהליכי בקרה ובידוק פנימי.
2. רישום במערכת הנהלת החשבונות אינו מבוסס על תיעוד חוץ.
3. המסמכים הקשורים לעניין אינם נשמרים בצורה נאותה.
4. הרשויות הקולטות למעט שתי מסגרות מקבלות את חובותיהם בדרך קיזוז ממשרד החינוך. בהנהלת חשבונות נרשם הקיזוז לפי דוח מערכת מית"ר. במחלקת חינוך לא נמצאו מכתבי הסכמה לקיזוז כפי שמתחייב.

תשלומים ביתר/ בחסר/ בספק מכמה סיבות:

1. טעויות טכניות.
2. כפל אגרה.

3. תשלומים בספק

המועצה שלמה לרשויות הקולטות בתקופת הביקורת סך 214,929 ₪ עבור שירותים, תפעול מתקנים ומגמות בנוסף לרמה הבסיסית:

מהות השירותים	סכום ₪ לפי השנה		
	2024	2023	2022
בריכה טיפולית	40,788	43,345	49,959
שכר הידרותרפיסט	0	32,668	0
סייעת כיתתית	0	21,870	0
סייעת תגבור	1,530	8,232	0
תל"ן	0	10,535	0
אשכול גני ילדים	0	1,720	1,904
שמירה	1,454	0	0
אומנות שימושית	554	0	0
חממה טיפולית	370	0	0
סה"כ	44,696	118,370	51,863

הביקורת מתרשמת כי קיים ספק לגבי זכאות הרשויות הקולטות עבור השירותים המפורטים בטבלה הנ"ל, מהסיבות להלן:

1. תשלום חשבונות אגרה ללא אישור מפקחת חינוך מיוחד.
2. חשבונות אגרה לא מושלמים.
3. חסר תוכניות לימודים אישית או קבוצתית.
4. אישורים לא תקפים.
5. אין הוכחות לתפעול בפועל למגמות לימוד.
6. העדר מערכת שעות.
7. העדר אישור הקצאת שעות ממפקח/ת החינוך המיוחד.
8. העדר מידע לגבי גודל בריכה טיפולית, אין מידע לגבי רישיון עסק להפעלת בריכה טיפולית, במתחם בית הספר/ הגן אין בריכה טיפולית.
9. חסר אישור קיום תוכנית תל"ן, פירוט תוכנית תל"ן לפי כיתה ומספר תלמידים בכיתה.
10. לא נבחנו קיום תנאי סף להפעלת אשכול גנים לרבות מבנה הגן ומספר כיתות.

המלצות

1. לטפל בתשלומים ביתר/ בחסר וכפל אגרה.
2. לבחון ביסודיות את התשלומים שהביקורת התרשמה כי קיים ספק לגבי תשלומם לרשויות קולטות.
3. על מנהל מחלקת חינוך לקיים תהליכי בקרה ובידוק פנימי לפני ביצוע קיזוז/ תשלום.
4. על המועצה לבטל תשלום אגרת תלמידי חוץ על ידי קיזוז מהכספים המגיעים לה ממשרד החינוך, לחילופין לפעול לפי נוהל קיזוז.
5. על מחלקת החינוך לבחון בתחילת שנת לימודים קיום תנאי סף להפעלת אשכול גני ילדים.
6. על מחלקת החינוך לשמור מסמכים בצורה נאותה.

2. ניהול יחידת סביבה "הרי נצרת"**סיכום:**

שמירה על איכות הסביבה היא צורך קיומי של האנושות, והיא מושפעת מיחסי הגומלין בין האדם לסביבתו. בשנים האחרונות גוברת המודעות לאיכות הסביבה ולהשפעתה על איכות החיים. בעולם כולו נערכות פעולות לשם צמצום מפגעים ושימור המשאבים הסביבתיים. לבעיות בתחום איכות הסביבה ובכללן מפגעים סביבתיים אין גבולות מוניציפליים. המפגעים הסביבתיים עלולים לפגוע באיכות חיו של כל תושב.

יחידות סביבתיות הן יחידות לטיפול בנושאי איכות סביבה ברמה המוניציפאלית. הן שייכות לרשויות המקומיות בתוכן הן פועלות ומהן חלק תקציב תפעולן. במקביל, נתמכות היחידות על ידי המשרד להגנת הסביבה, ומקבלות מהמשרד הנחיות מקצועיות, גובה התמיכה של המשרד נקבע על פי גודל היחידה, מספר התושבים, שטח גיאוגרפי ועוד.

פעולות הביקורת

הביקורת בדקה את ניהול יחידת סביבה "הרי נצרת", הביקורת כללה: בדיקת תקציב, תמיכות המשרד להגנת הסביבה והשתתפות רשויות החברות ביחידה והתנהלות הועדה לאיכות סביבה של המועצה.

איכות הסביבה ברשויות הערביות

הרשויות הערביות מתמודדות עם אתגרים מקומיים שמתבטאים הן בחשיפה למפגעים סביבתיים: השלכת פסולת ברשות הרבים, פסולת מוצקת, שפכים, חיבור לקוי של משקי בית למערך איסוף ביוב, בעיות ניקוז, מרחב ציבורי מוזנח והעדר שטחים ציבוריים פתוחים וכו'. כל זאת לצד חוסר היערכות למצבי חירום שעלולים להיגרם כתוצאה משינויי אקלים.

למרות השיפור שחל בשנים האחרונות בטיפול הרשות המקומית הערבית בנושא, עדיין הפערים בינם לבין הרשויות המקומיות היהודיות גדול מאוד. מצד שני, האתגרים הסביבתיים שמשפיעים ברמה העולמית וגם הלאומית, הולכים וגדלים. אתגרים אלה כוללים: שיטפונות, אקלים קיצוני (חורף וקיץ חריגים), זיהום אוויר, הצורך בטיפול בפסולת ועוד הרבה.

ברשויות המקומיות הערביות קיימים חסמים (תקציביים וארגוניים) שמקשים עליהן בהתמודדות עם הבעיות הסביבתיות. על כן, כיום מתקשות הרשויות הערביות לטפל באופן מלא באתגרים הסביבתיים, ועל אחת כמה וכמה להתכונן כראוי לאתגרים עתידיים.

החלטת ממשלה מס' 550

ההחלטה עסקה בצמצום פערים בחברה הערבית, הממשלה הטילה על המשרד להגנת הסביבה לגבש תכנית לשיפור מצב הסביבה ביישובי החברה הערבית בהיקף של 550 מלש"ח. ההחלטה הגדירה שני תחומי ליבה מרכזיים: טיפול בפסולת ושינוי אקלים ועיגנה מספר עקרונות כלליים לגיבושה, ביניהם הצורך במהלך תכנון משותף ופתרונות ברי קיימא.

הרשויות השותפות והרשות המפעילה

במהלך השנים 2020 עד 2024 חברות ביחידה 6 רשויות מקומיות, (אכסאל, טורעאן, יפיע, משהד, עילוט וריינה). שטח שיפוט כל הרשויות כ- 50 אלף דונם ואוכלוסייה כ- 90 אלף נפשות.

הרשויות החברות והמשרד להגנת הסביבה החליטו כי המועצה המקומית אכסאל (להלן: **המועצה**) היא הרשות המפעילה. תקציב היחידה ינוהל בספרי המועצה, התמיכה מהמשרד להגנת הסביבה וקולות קוראים יוגשו בשמה ובאמצעותה, המועצה תעמיד לרשות יחידת הסביבה, משרד בבניין במשרדה.

פעילות היחידה הסביבתית מפקחת על ידי משרד הגנת הסביבה המחוזי באמצעות בקרה על תכנית העבודה ודוחות ביצוע שנתיים. ליחידה סמכויות ואחריות במגוון נושאים סביבתיים, במרבית המקרים היחידה הסביבתית מטפלת בהיבטים סביבתיים בעלי השפעה מקומית.

בין הרשויות המקומיות השותפות ביחידה הסביבתית, לבין הרשות המפעילה, לא נחתם הסכם שיקבע: סכום השתתפות כל רשות ומועד תשלום לרשות המפעילה וגם אופן ניהול היחידה, את תפקידיה ואחריותה ואת אופן שיתוף הפעולה בין היחידה הסביבתית לבין כל רשות מקומית החברה בה.

הוועדה לאיכות הסביבה

היא ועדת חובה בכל הרשויות המקומיות. תפקידיה של הוועדה: להתוות מדיניות בנושא איכות הסביבה, לתכנן וליזום פעולות להבטחת פיתוח בר-קיימא של הסביבה ושימוש מושכל במשאביה.

במועצה קיימת וועדה לאיכות סביבה על פי חוק, היא מורכבת מחברי מועצה ומנציגי ציבור. בתקופת הביקורת הוועדה התכנסה פעם אחת, לא התכנס בתדירות הקבועה בחוק ולא מלאה עיקר תפקידיה: לא הגישה למועצה המלצות לפעולות שעניינן קידום איכות הסביבה, לא העלתה לדיון במליאה נושאים לקידום איכות הסביבה, לא המליצה על ייעולן של שיטות הפיקוח.

ביצוע תקציב

לפי רישומי המועצה יחידת הסביבה מנוהלת בגירעון משמעותי שנצבר בארבע השנים האחרונות. הגרעון אינו אמיתי ואינו משקף את הפעילות של יחידת הסביבה, נרשמו הוצאות שאינן קשורות ליחידת הסביבה. שיעור הפעולות ממחזור הפעילות, הוא נמוך מאוד ומושפע ממימוש השתתפות הרשויות.

השתתפות המשרד להגנת הסביבה

המשרד להגנת הסביבה מעביר באיחור את התמיכה השנתית, ברוב המקרים התמיכה התקבלה בשנה העוקבת. המשרד נוהג לתת תוספת בנוסף לתמיכה המאושרת וזאת באם היחידה מיישמת את היעדים, בשנת 2021 היחידה לא זכתה בהגדלת התמיכה כי לא השיגה את היעדים.

המשרד אישר תמיכה לשנים 2024 עד 2026, בשיעור 80% מהתמיכה לשנים 2021 עד 2023. בפברואר 2025 (אחרי כ- 8 חודשים מיום החלטת וועדת התמיכות) היחידה ערערה על גובה התמיכה. בפברואר 2025 התקבלה תמיכה עבור שנת 2024, סכום התמיכה מהווה 90% מהתמיכה המאושרת. אם לא תוגדל התמיכה, היחידה צפויה לסיים את שנת 2025 בגירעון משמעותי.

השתתפות רשויות

עד 2023 היחידה קבעה השתתפות בסכום קבוע לכל רשות. בשנת 2024 השתתפות הרשות נקבעה לפי שני מרכיבים: מס' אוכלוסיה ושטח שיפוט. לא נקבעה השתתפות הרשות המפעילה כיתר הרשויות. היחידה לא הקימה מנגנון לגביית השתתפות הרשויות החברות ביחידה ולא נקטה בצעדים ממשיים לגבייתם.

במערכת הנהלת חשבונות של המועצה לא נרשמו חובותיהן של הרשויות המקומיות שלא שלמו את השתתפותן השנתית.

רישום במערכת הנהלת החשבונות

הרישום במערכת הנהלת חשבונות לא נעשה לפי כללי החשבונאות המקובלים, לא נרשמו הוצאות לחובת חשבון התקציב המתאים, נרשמו הוצאות שאינן שייכות ליחידת הסביבה.

הרשות המפעילה לא הכינה דין וחשבון שנתי מפורט על ענייני היחידה הסביבתית, וממלא לא שלחה עותק מהדוח לרשויות המשתתפות ביחידה, ולא הגישה עותק למועצת הרשות.

פעולות היחידה באכסאל

בשנים 2023 ו- 2024 לא הוגשו קולות קוראים, הקולות הקוראים בשנים קודמות טופלו באיטיות: קול קורא אחד הוגש באיחור משמעותי, שני קולות קוראים הוגשו בסמוך למועד האחרון. קולות קוראים שאושרו בוצעו באיטיות.

עובדים

היחידה מעסיקה 4 עובדים במשרה מלאה כל אחת שקיימים יחסי עובד ומעביד בינם לבין הרשות המפעילה. המשרד לא קבע תקן ליחידות הסביבתיות, תקן עובדים אמור להיות לפי גודל וצרכים, המשרד לא הגדיר דגם טיפוסי ליחידה סביבתית ולא פירט מהם תפקידיה הבסיסיים ומהן התפוקות המצופות ממנה. כמו כן לא קבע המשרד מפתח לתקני כוח אדם ואת הכשירות הנדרשת למילוי תפקידים אלה.

אכיפה

יחידת הסביבה מפעילה אכיפת חוקי הסביבה בתחום שיפוט המועצה באמצעות פקחת שמועסקת במשרה מלאה בשש רשויות, הפקחת עברה הכשרה "פקחי סביבה", ראש הרשות המפעילה הוציא כתב הסמכה לפקחת, המועצה המפעילה רכשה מסופון לניהול הודעות- התראות וקנסות. טיפול במפגעי גרוטאות מנוהל באמצעות טופס ידני "תיעוד גרוטאות רכב".

ברשות הפקחת כרטיס הזדהות "תעודת הסמכה" שאינו חתום ביד ראש המועצה המפעילה. הפקחת ממלאת תפקידה מבלי ללבוש מדים. המסופון לא בשימוש, מוציא הודעות תשלום קנס ואינו מוציא התראות. במהלך השנים הוצאו הודעות קנס בודדות שלא נאכפו, מפגעי גרוטאות רכב מנוהלים בצורה ידנית שאינו מאפשר מעקב, הפקחת מבצעת עבודות ומשימות שאינן בתחום תפקידה.

המלצות

1. יחידת הסביבה והרשויות השותפות נדרשים להתקשר בהסכם שלפיו יוגדרו: אופן ניהול היחידה תפקידיה ואחריותה, את אופן שיתוף הפעולה ויחסי גומלין בינה לבין כל הרשויות השותפות בה, סכום השתתפות כל רשות ומועד תשלום לרשות המפעילה.
2. הוועדה לאיכות סביבה של הרשות המפעילה, נדרשת להתכנס בתדירות הקבועה בחוק: לדון בתוכנית שנתית של היחידה, לקיים דיונים על מנת לקדם איכות הסביבה, לדון ביעול שיטות הפיקוח ולהגיש המלצות, לבדוק האם היחידה מיישמת יעדים ולעקוב אחר קולות קוראים.
3. על הנהלת החשבונות של הרשות המפעילה להקפיד על דיוק ברישום הוצאות בסעיף התקציבי של היחידה. ועוד עליה לקיים רישום חובות הרשויות החברות ביחידה.
4. היחידה תקיים מעקב אחר התמיכה מהמשרד שמיועדת למימון הפעילות השוטפת, לדווח למשרד על יישום יעדים על מנת לזכות בהגדלת תמיכה.
5. היחידה לא הקימה מנגנון שיטפל בגביית השתתפות הרשויות החברות ביחידה ולנקוט בצעדים ממשיים לגביית השתתפויות.
6. לבחון הוספת תקן פקח סביבתי על מנת להגביר את האכיפה בכל רשויות היחידה, במטרה לייעל את יכולת הפיקוח והאכיפה של חוקי הסביבה השונים בתחום שיפוטן ואחריותן של רשויות היחידה. ולקיים את כל הדרישות והתנאים הקבועים בחוק אכיפה סביבתית.

3. בדיקת תיקון ליקויים- הפעלת מרכז יום לקשיש על ידי עמותת אלאמאן

סיכום

1. עמותת "אלאמאן- עמותת לרווחת הקשיש באזור הגליל המזרחי" (ע"ר) 580212041, (להלן: **העמותה או עמותת אלאמאן**), נוסדה ב- 1996 על ידי 5 רשויות מקומיות: כפר כנא, טורעאן, אכסאל, עין מאהל ועילוט. במהלך השנים רשויות פרשו מהעמותה ומ- 2013 העמותה פועלת רק בתחום מועצה מקומית אכסאל. ב- 2023 המועצה החליטה לשנות שם וסטטוס העמותה לשם חדש: "אלאמאן- עמותת לרווחת הקשיש באכסאל" (ע"ר), עמותה עירונית.

2. העמותה מפעילה את מרכז יום לקשיש (להלן: **המרכז/ מרכז יום**) בפיקוח השירות לאזרח הוותיק במשרד הרווחה. מרכז יום הוא מוסד המשרת קשישים תשושים, סיעודיים המתגוררים בבתייהם שחלה ירידה בתפקודם וביכולתם לנהל את משק הבית והם זקוקים לעזרה בטיפול אישי.

3. הביקורת בדקה ב- 2022 (דוח מס' 23), נושא הפעלת מרכז יום לקשיש על ידי עמותת אלאמאן. הבדיקה שהקיפה את השנים 2019 עד 2021 והשלמת נתונים מהשנה השוטפת, כללה: ניהול העמותה, הפיקוח עליה והדיווח הכספי שלה, ניהול התקציב וביצוע פעולות: רכש והתקשרויות, התחשבנות עם ספקים ונותני שירות. נוכחות, והעסקת עובדים.

4. הביקורת הציגה בפני מנהל העמותה את נוסח הדוח וקבלה התייחסותו ב- 26/1/2023.

5. הדוח עבר דיון של מוסדות המועצה: ועדת הביקורת קיימה ביום 27/6/2024 דיון בדוח, מליאת המועצה דנה בדוח ביום 7/8/2024.

6. ועדת הביקורת וצוות לתיקון ליקויים לא עקבו אחר תיקון הליקויים.

7. בסוף 2024 ובתחילת 2025 הביקורת ערכה בדיקת תיקון ליקויים ויישום ההמלצות.

מוסדות העמותה

מצב קיים

1. **אסיפה כללית**- בעמותה 6 חברים, מהם אחד אינו תושב המקום. האסיפה הכללית התכנסה פעם בשנה, עיקר הדיון: בחירת בעלי תפקידים, אישור דוחות ומינוי רואה חשבון.

2. **הנהלה**- בכל שנה האסיפה הכללית חדשה מינוי ועד מנהל שכלל 4 חברים, מאז 2013 מכהנים אותם אנשים בועד. הוועד המנהל לא הסדיר את ישיבותיו, מתכנס לפי הצורך ולא בתדירות קבועה.

3. **ועדת ביקורת**- בתקופת הביקורת שני חברי העמותה כהנו כחבי ועדת ביקורת, ומאז 2013 מכהנים אותם אנשים בועדת הביקורת. הוועדה התכנסה פעם אחת בשנה, דנה בדוח הכספי ובדוח המילולי והמליצה בפני האסיפה הכללית לאשרם.

מוסדות העמותה אחרי שינוי מעמד העמותה

סטטוס	אסיפה כללית	חברי ועד	ועדת ביקורת	מורשי חתימה
עמותה עירונית	12	9	3	2
עמותה רגילה	6	4	2	2

תדירות התכנסות

בעקבות הבחירות לרשויות המקומיות שנערכו בסוף פברואר 2024, חל שינוי בהרכב חברי האסיפה הכללית, חברי וראש הועד מנהל, לזה היתה השפעה על תדירות כינוס ועד מנהל.

ניצול תקציב

הליקוי - מרכז יום שהוא מוסד ללא כוונת רווח אינו מוציא את כל התקציב הייעודי לטובת ולרווחת הזקנים. במהלך השנים הצטברו עודפים גבוהים בשיעור כ- 70% ממחזור הפעילות של שנת 2021.

השוואות דוח על הפעילות

2023	2022	2021	2020	2019	
2,457 ¹	1,913	1,931	1,638	1,236	מחזור על הפעילות
1,291	1,171	1,146	956	912	עלות הפעילות
262	320	278	221	227	הוצ' הנהלה וכלליות
37 ²	2	0	0	2	הכנסות (הוצ')
941 ³	420	507	461	95	מימון הכנסות נטו

¹ כולל סך 742 אלף ₪ שנתקבל מהמוסד לביטוח לאומי עבור שיפוץ והצטיידות
² הכנסות (הוצ') מימון - הכנסות פק"מ בסך 35,027 ₪ פחות הוצאות בנק בסך 1,444 ₪.
³ הפחתת סך 742 אלף ₪ המיועד לשיפוץ והצטיידות נוצר עודף בסך 199 אלף ₪.

בשנים 2022 ו- 2023 מרכז יום לא הוציא את כל התקציב הייעודי לטובת ולרווחת הזקנים, הצטברו עודפים בשיעור 22% ו- 12% כסדר השנים.

הכנסות

מצב קיים - עיקר ההכנסות מהקצבות ממשרד העבודה והשירותים החברתיים, המוסד לביטוח לאומי ודמי השתתפות מזקנים.

התפלגות הכנסות

הכנסות מרכז יום באלפי שקלים לפי הדוחות הכספיים של העמותה:

2023		2022		2021		2020		מקור מימון
שיעור	סכום	שיעור	סכום	שיעור	סכום	שיעור	סכום	
47%	*801	41%	780	42%	820	44%	719	המוסד לביטוח לאומי - סיעוד
31%	536	28%	547	39%	748	35%	572	משרד הרווחה - מרכז יום
18%	313	22%	415	14%	269	17%	279	משרד הרווחה - מועדון
3%	55	9%	171	3%				

3%	55	9%	171	3%	62	2%	32	השתתפות זקנים
1%	10	0	0	2%	32	2%	36	הקצבה- מועצה מקומית
100%	1,715	100%	1,913	100%	1,931	100%	1,638	סה"כ הכנסות

* לא כולל סכום 742 אלף ₪ עבור שיפוץ עמוק.

התפלגות הוצאות באלפי ₪ ובאחוזים

מצב קיים:

- עיקר ההוצאות הם עבור: שכר (70%), ארוחות (9%) והסעות (7%).
- ממוצע עלות הפעילות לזקן כ- 120 ₪ ליום.
- ממוצע עלות אירוח לזקן 16 ₪ ליום.

2023		2022		2021		2020		סעיף הוצאה
שיעור	סכום	שיעור	סכום	שיעור	סכום	שיעור	סכום	
63%	984	65%	972	70%	1,001	72%	843	שכר עבודה
13%	206	9%	133	9%	128	11%	128	ארוחות
12%	178	13%	196	7%	95	5%	56	הסעות וטיולים
5%	77	2%	35	4%	62	6%	65	אחזקת מבנה
4%	55	5%	66	4%	60	3%	39	הני' וכלליות ¹
3%	51	6%	86	4%	56	4%	44	חשמל, טל', גז ²
0	2	0	3	1%	2	0%	2	ח. לפעילויות
100%	1,553	100%	1,491	100%	1,424	100%	1,177	סה"כ

¹ כולל מתנות
² כולל חומרי נקיון

- חל שינוי בשיעור ההוצאות: ירידה בהוצאות שכר, ועליה בהוצאות ארוחות.
- עלות הפעילות לזקן שמרה על עצמה ועלות אירוח לזקן גדלה.

יתרות פנויות/ עודפים והשקעתם

הליקוי:

1. העמותה לא מינתה ועדת השקעות ו/או לא קבלה ייעוץ ממומחה השקעות.
2. בסוף 2021 העמותה שהיא מלכ"ר (מוסד ללא כוונת רווח) צברה עודפים בשיעור כ- 70% מנפח הפעילות.

עודפים מצטברים

שנה		מחזור פעילות ש"ח		יתרה פנויה ₪ לפי:		שיעור מהמחזור לפי:	
				שנה	מצטבר	שנה	מצטבר
2013				(9)	(9)		
2014		893		14	5	1.5%	0.5%
2015		1,030		45	50	4.5%	5%

14%	10%	161	111	1,138	2016
15%	0.5%	166	5	1,129	2017
21%	8%	272	106	1,274	2018
30%	8%	367	95	1,236	2019
51%	28%	829	462	1,638	2020
70%	26%	1,336	507	1,931	2021
92%	22%	1,756	420	1,913	2022
113%	10%	1,935	179	1,715	2023

בשנים 2022 ו- 2023 העמותה סיימה את הפעילות בעודף בשיעור 22% ו-10% כסדר השנים ועודף מצטבר בשיעור 92% ו- 113% כסדר השנים.

השקעות

השנה	סכום ההשקעה ש"ח
2019	150,024
2020	201,126
2021	501,710
2022	500,616
2023	1,038,027

- העמותה שהיא מלכ"ר צברה עודפים בשיעור העולה על גובה הפעילות.
- לפי מאזן העמותה ליום 31.12.2023, העמותה השקיעה בפק"מ (פיקדון קצר מועד) סך מליון ₪, שזה כ- 54% מהיתרה הפנויה.
- העמותה לא מינתה ועדת השקעות ו/או לא קבלה ייעוץ ממומחה השקעות.

עלות הפעילות

הליקוי: עלות אירוח לאדם ליום נמוכה

עלות הפעילות לפי שנה אש"ח				תיאור
2023	2022	2021	2020	הוצאות
984	972	1,001	843	שכר
177	222	184	173	אירוח
107	109	95	55	הסעות
55	66	81	41	הנהלה וכלליות
230	122	63	65	הוצ' אחרות
1,553	1,491	1,424	1,177	עלות הפעילות
**7,946	13,757	11,919	10,697	כמות מבקרים/ שנה *
22	16	16	16	ממוצע עלות אירוח/ אדם/ יום

* כמות ארוחות שצרכו הקשישים (מרכז יום ומועדון העשרה) במהלך השנה
** בתקופה 8 עד 12/ 2023 מועדון מופ"ת היה סגור בשל שיפוצים

- קומת קרקע של בנין מרכז יום עבר שיפוץ עמוק, הפעילות של מרכז יום עברה לקומה א', מועדון מופ"ת הושבת 5 חודשים בשנת 2023, כמות המבקרים ירדה, עלות האירוח ירדה.
- בשנת 2022, עלות אירוח עלתה ב- 20%, מס' מבקרים עלה ב- 15%, עלות ארוחה ליום לא עלה.

הוצאות הנהלה וכלליות הליקוי:

1. שיעור הוצאות הנהלה וכלליות הוא כ- 20% ממחזור ההכנסות של העמותה, שיעור זה קרוב לאחוז הסביר שקבע בהוראות תק"ס.
2. הוצאות הנהלה וכלליות הועמסו על סעיפי פעילות.

הוצאות הנהלה וכלליות לפי הדוחות הכספיים של העמותה

תיאור	2020	2021	2022	2023
שכר מנהל	197,127	246,585	216,353	215,041
הנהלת חשבונות	16,500	21,500	24,000	24,000
משרדיות	6,154	8,982	9,610	4,625
אגרות	1,137	1,133	1,912	5,645
סה"כ	220,918	278,200	251,875	249,311

- רישום ההוצאות נעשה בצורה נכונה, שיעור הוצאות הנהלה וכלליות עמד על 15%.

קופה קטנה

הליקויים:

- טופס הקופה חסר חתימת המנהל.
- הסכומים שהועבר לקופה והסכומים ששולמו גדולים מהסכום שנקבע בנוהל.
- נרשמו פעולות בטופס הקופה לא לפי סדר ביצוען.
- סכום התשלום מהקופה גדול מהסכום שנקבע בנוהל.
- פיצול עסקאות על מנת להתאימן לנוהל.

הליקויים תוקנו.

רכש ואספקה

הליקויים:

- נעשו רכישות רבות ללא פירוט מצרכים.
- נרכשו מוצרים בשר עגל, עוף ודגים קפואים, ללא הצעת מחיר, ללא כמות ומחיר.
- נרכשו מוצרים במחירים שונים מקניה לאחרת.
- נרכשו מוצרים במחיר גבוה ממחיר שוק.

הליקויים תוקנו.

תקן עובדים

הליקויים:

1. קיימת חריגות קלות בהעסקת פיזיותרפיה ומדריכת חוגים.
2. עובדת סוציאלית מועסקת ב-1/4 על חשבון תקן מזכירה.

הליקויים תוקנו.

שכר

המצב הקיים:

1. שכר העובדים נקבע לפי תעריף שעה שכר מינימום.
2. שכר המנהל נקבע לפי דיני העבודה והסכמי שכר החלים על אחים ואחיות.
3. שכר העובדת סוציאלית נקבעו לפי בחירתה על פי תנאי שכר מינימליים של עובד סוציאלי בעמותות.

לאחר המעבר לעמותה עירונית נקבע מבנה ארגוני על-ידי אגף בכיר לתאגידים עירוניים. שכר עובדים נקבע לפי רמת שכר שנקבעה על-ידי אגף השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר "עובדים בחברות עירוניות- שכר ותנאי העסקה".

נוכחות והתמדה

הליקוי:

העובדים חותמים על גיליון נוכחות ידני, שכולל שעות כניסה ויציאה.

הליקוי תוקן, העמותה התקינה שעון נוכחות.

החזר נסיעות לעבודה

הליקויים:

1. העמותה שלמה קצובת נסיעה בתעריף שונה מתעריף כרטיס חופשי חודשי.
2. חלק מהעובדים לא קבלו קצובת נסיעה.

הליקויים תוקנו.

رد رئيس المجلس المحلي على التقرير لسنة 2024 كالاتي :

شكر مراقب على التقرير المفصل لثلاثة المواضيع .

لقد تطرقت في ردي على التقرير وارفقت نسخة من الرد كالاتي :

תאריך : 02.07.2026

לכבוד

1. חברי המועצה המקומית אכסאל
2. מר יוסף דראושה – מבקר המועצה

א.נ.,

הנדון : תגובה לדו"ח מבקר המועצה מס' 25 לשנת 2024

הדו"ח של המבקר מתייחס לביקורת בשלושה נושאים :

1. אגרת תלמידי חוץ
2. ניהול יחידת הסביבה
3. בדיקת תיקון ליקויים - הפעלת מרכז יום לקשיש על ידי " עמותת אל אמאן "

ולהלן התייחסותי לביקורת בשלושת הנושאים :

1. אגרת תלמידי חוץ :

אחריותה של מחלקת החינוך במועצה המקומית לשלב את ילדי החינוך במסגרת המתאימות לפי הלקויות שלהם, ובשנת 2024, המועצה ובמאמצים כברים שילבה 47 תלמידים בכיתות לחינוך מיוחד במוסדות החינוך הרגיל ביישוב, ו 40 תלמידים במוסדות חינוך מיוחד חיצוניים שלא שייכים למועצה והמועצה המקומית מחויבת ע"פ חוק תשלום אגרת תלמידי חוץ לבעלויות של המוסדות הקולטות של תלמידי אכסאל .

אגרות תלמידי החוץ משולמות לפי תעריפי בסיס שנקבעו ע"י משרד החינוך ובתוספת עבור שירותים נוספים שמקבלים התלמידים מהמוסד החינוכי .

המועצה המקומית שילמה בשנים 2022 ועד 2024 סכום כ 1752.0 אלף ₪ עבור אגרות תלמידים חוץ ומתוכם כ 215.0 אלף ₪ עבור שירותים נוספים מעבר לשירות הבסיסי, ואושרו ע"י מפקחת משרד החינוך בלבד, וללא בדיקה ואישור של מחלקת החינוך, ואשר קיים לגבם ספק מסוים אם התלמידים קיבלו את כל השירותים הנוספים .

הנחיתי את מחלקת החינוך :

1. לבצע בדיקה מעמיקה מול הבעלויות ולוודאות כי תלמידי אכסאל קיבלו את השירותים האלה, ולבקש את האישור והאסמכתאות המעידות על כך, ובמידה ויתברר כי שילמו תשלומי יתר, יש לפעל להחזירם לרשות .
2. לבדוק ולאשר כל בקשה לתשלום אגרת תלמידי חוץ ע"י מחלקת החינוך לפני ביצוע התשלום כאשר התשלום יבוצע ישירות דרך המועצה .

2. ניהול יחידת סביבה " הרי נצרת " :

הקדמה :

המועצה המקומית רואה חשיבות רבה בשיפור איכות הסביבה שמשפיעה על איכות החיים ביישוב, ומשקיעה מאמצים רבים ומשאבים גדולים בשיפור איכות הסביבה ופני היישוב .

וכולנו עדים לכך שחל שיפור ניכר בכל תחומי איכות הסביבה ביישוב, החל משירותי האיסוף אשפה, איסוף הגזם, פינוי הקרטונים והפלסטיק מהיישוב, פינוי מפגעי סביבה, חיסול מזבלות סביב היישוב, חיסול

המזבלה בוערת אלמלה - وعرة المله, והפיכת לאתר לפארק עירוני גדול שהשקעת מיליוני שקלים, והכנת תוכניות אסטרטגיות בנושא שינוי האקלים והשפעתם על היישוב. למרות כך תמיד יש מקום לשיפורים, והשקעות נוספות בתחום, ואנו נמשיך לפעול לקידום תוכניות ופרויקטים סביבתיים. המועצה המקומית קיבלה על עצמה להפעלת היחידה הסביבתיים " הרי נצרת " מתוך ראייה כי היחידה תתרום מאוד, לשיפור שירות איכות הסביבה באכסאל, כאשר עיקר הפעילות שלה תהיה באכסאל, היחידה שמועסק בה 4 משרות (מנהל, מפקח רישוי עסקים, וחינוך) עם תקציב שנה של משרד איכות הסביבה שעומד על כ 700 אלף ₪ בשנה. והפעלת היחידה באכסאל מיתרת העסקת עובדים ע"י המועצה והמימון שלה לטפל באיכות הסביבה ביישוב, ז"א חיסכון של מאות אלפי שקלים בשנה בתקציב המועצה. ולהלן תגובתי על ממצאי דו"ח הביקורת :

1. ועדת איכות הסביבה:

מליאת המועצה בחרה בישיבתה מיום 8.5.2026 בוועדת איכות סביבה ע"פ ההנחיות החוק, הועדה התכנסה פעם אחת בשנת 2025 ביום 26.04.2025 ולצד מרכזת הועדה לא הצליחה לכנס את הועדה לעוד ישיבות.

וכאן המקום לבקש מיו"ר הועדה ולחברי הועדה לקיים ישיבות סדורות ובתדירות הקבועה בחוק. שיתוף הציבור: לציין כי בשנת 2026 נערך סקר רחב בקרב הציבור הרחב בשיתוף עמותת אזרחים למען הסביבה בתהליך ובו נתבקשו לציין כי רמת שביעות רצונם מהשירותים השונים בתחום איכות הסביבה ביישוב, ובמטרה לשפר את רמת השירותים ורמת איכות החיים ביישוב, מצ"ב ריכוז לניתוח תוצאות הסקר, ואשר יונחו על שולחן ועדת איכות הסביבה בישיבתה הקרובה.

2. ביצוע תקציב היחידה

לפי רישומי המועצה נוצר גירעון גדול בתקציב היחידה, וזאת עקב העמסת הוצאות נוספות שאין להם קשר ישיר עם פעולות היחידה כ 900 אלף ₪, במידה וההוצאות הישירות הקשורות לפעולות המחלקה בצורה מדויקת, הגרעון הנצבר בשנים האחרונות היה עומד על 305.0 אלף ₪ בלבד, והסיבה לגירעון זה הינו אי גביית השתתפות מהרשויות השותפות העומד על כ 200 אלף ₪, בשנה שהיו מאזנים את תקציב היחידה.

הנחיתי את מנהל היחידה וגזבר המועצה לנקוט בכל האמצעים הדרושים לגביית השתתפויות הנ"ל עבור שנים קודמות, ועבור השוטף, דבר שיביא לסגירת חלק ניכר מהגירעונות, ואיזון התקציב השוטף של היחידה.

3. קיים הסכמי התקשרויות עם הרשויות השותפות והנחיתי לרענן אותם, חוק קביעת מנגנון ברור ומוסכם לאופן תשלום השתתפות הרשויות למועצה המקומית אכסאל.

4. אכיפה:

לגבי האכיפה יש צורך חשוב בהפעלת יחידת אכיפה בצורה מסודרת, כיום מועסקת מפקחת אחת שנותנת שירותים ליישוב, ולרשויות היחידה. אנו חושבים שיש מקום להקים יחידה אכיפה רשותית, על מנת לטפל בכל הסוגיות הקשורות באיכות הסביבה ביישוב, והשמירה על המרחב הציבורי, ולצורך כך המועצה הגישה בקשה מיוחדת למשרד הפנים לאשר לנו תקציב מיוחד להקמת יחידת אכיפה ולהעסקת 4 מפקחים, כולל הקמת מערך של תביעה העירונית (מצ"ב העתק מפניית המועצה).

אנו מקווים כי המשרד יאשר לנו הקמת היחידה כולל אישור תקנים ותקציב למימון פעילות היחידה .

3. **בדיקת תיקון ליקויים - הפעלת מרכז יום לקשיש ע"י עמותת אלמאן :**
פעילות העמותה הוסדרה באופן יסודי, והוקמה עמותת עירונית בהתאם להנחיות החוק, ונבחרה הנהלה חדשה לעמותה, כאשר ראש המועצה מכהן כיו"ר העמותה, וכאן ההזדמנות להודות למזכיר המועצה שפעל נמרצות להקים את העמותה העירונית ולאישורה ע"י רשם העמותות, ומשרד הפנים כולל עדכון התקנון ושינוי השם , ואישור חברי ההנהלה ע"י אגף התאגידים במשרד הפנים ובליוי פעילות העמותה .
אנו מברכים את ממצאי הביקורת החיוביים בהפעלת העמותה ולהשגת מטרותיה .

סיכום :

בהזדמנות זו ברצוני להודות למבקר המועצה מר יוסף דראושה על הביקורת המעמיקה והראויה לציין ולשבח , ואשר תגרום לחסכון ולשיפור פעילות המועצה המקומית בנושאים השונים לרווחת ולטובת תושבי היישוב .
המועצה תפעל לתיקון הליקויים, ולשפר את ביצועיה בנושאים שהועלו בבדיקת המבקר .

בכבוד רב ,

עו"ד עבד אלסלאם דראושה
ראש המועצה המקומית

اقتراح :

اقترح رئيس المجلس المصادقة على تقرير المراقب وتوصياته ورد رئيس المجلس المحلي وتحويله لمتابعة اللجنة المختصة لتصحيح الأخطاء ومتابعتها

حاتم عبد الهادي :

على المجلس المحلي العمل على انفاذ القوانين المساعدة واتخاذ كافة الإجراءات القانونية ضد المخالفين .

رئيس المجلس المحلي :

قدم المجلس المحلي طلب لإقامة وحدة انفاذ في المجلس المحلي , الوحدة تكلف ميزانيات كبيره وتضم 6 مراقبين و 6 رجال شرطة , التكلفة غاليه والتمويل قليل نسبيا .
وعلينا التفكير في المصادقة على قانون مساعد للحراسة والامن وإنفاذ القوانين المساعدة .

خالد شلابنه :

علينا العمل بشكل جدي لمكافحة ظاهرة رمي النفايات وعلينا مساندة مراقبة الصحة وجودة البيئة في هذا المجال .

قرار :

تقرر بالأجماع المصادقة على تقرير المراقب وتوصياته وأيضا رد رئيس المجلس المحلي .

وانتهت الجلسة في تمام الساعة الثامنة والنصف مساء

مع الاحترام ,

المحامي عبد السلام دراوشه
رئيس المجلس المحلي

